

**ПРОГРАМ ОБУКЕ
ЗА СЛУЖБЕНИКЕ ЗА ЕТИКУ И ИНТЕГРИТЕТ
Пилот пројекат**

Београд, март 2024. године

САДРЖАЈ

РАЗЛОЗИ ЗА ПОКРЕТАЊЕ ПРОГРАМА ОБУКЕ.....	3
КОНЦЕПТ ПИЛОТ ПРОГРАМА.....	4
ОПИС ПРОГРАМА ОБУКА.....	5
УЛОГА СЛУЖБЕНИКА ЗА ЕТИКУ И ИНТЕГРИТЕТ.....	5
МЕХАНИЗМИ ЗАШТИТЕ ЈАВНОГ ИНТЕРЕСА	5
ПЛАНОВИ ИНТЕГРИТЕТА	6
ЗАШТИТА УЗБУЊИВАЧА – НАПРЕДНИ НИВО.....	6
ПРИТУЖБЕ НА РАД И ПРАЋЕЊЕ ПРИМЕНЕ КОДЕКСА ПОНАШАЊА ДРЖАВНИХ СЛУЖБЕНИКА У ОРГАНУ	7
АСЕРТИВНА КОМУНИКАЦИЈА	8
МЕХАНИЗМИ ЗАШТИТЕ ЈАВНОГ ИНТЕРЕСА И ПЛАНИРАЊЕ АКТИВНОСТИ СЛУЖБЕНИКА ЗА ЕТИКУ И ИНТЕГРИТЕТ	8
ЕТИКА И ИНТЕГРИТЕТ	9
ПЛАН РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОГРАМА	10

РАЗЛОЗИ ЗА ПОКРЕТАЊЕ ПРОГРАМА ОБУКЕ

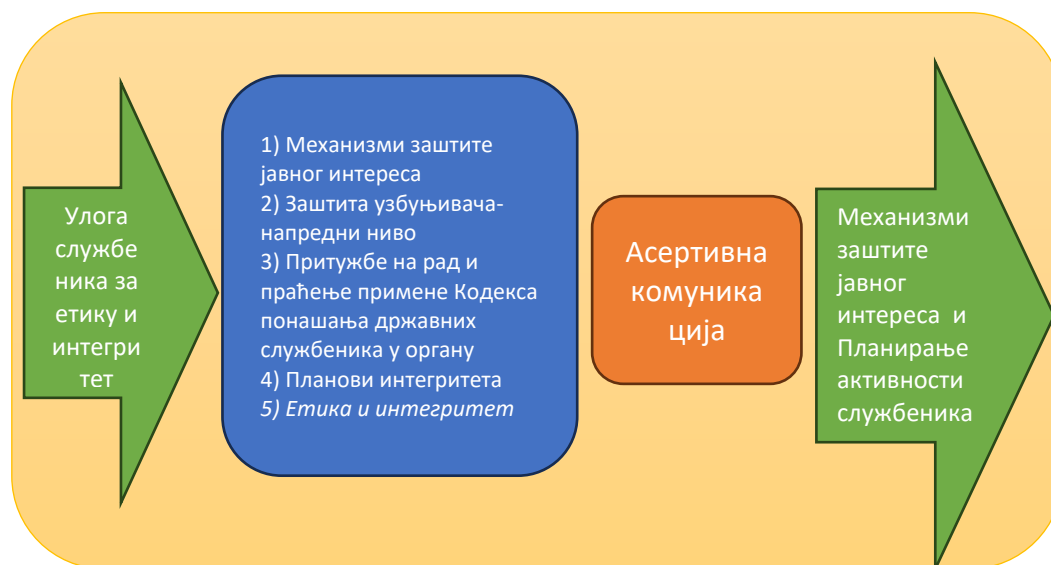
У априлу 2021. године, Влада Србије усвојила је Стратегију реформе јавне управе у Републици Србији за период од 2021. до 2030. са пратећим Акционим планом за период од 2021. до 2025. године¹. У Стратегији је констатовано да обавезе органа државне управе које су значајне за област спречавања корупције и јачања интегритета нису у потпуности уређене и систематизоване, док постоје одређена нормативна и институционална решења која се могу третирати као први кораци ка успостављању свеобухватне етичке инфраструктуре у јавној управи. Имајући то у виду, посебан циљ Стратегије и пратећег Акционог плана – Унапређен ниво одговорности и транспарентности на свим нивоима власти – поред осталог, треба да омогући успостављање ефикасније етичке инфраструктуре у јавној управи са одрживим капацитетима, као и смањење интензитета ризика за настанак корупције и неетичког понашања на најмању могућу меру.

У оквиру поменутог циља, једна од мера - Јачање интегритета и етичких стандарда у јавној управи – предвиђа спровођење пилот пројекта одређивања службеника за етику и интегритет у одабраном броју органа јавне управе, који ће обухватити и припрему и спровођење програма обука за ове службенике, а све на основу препорука за систематизовање и интегрисање различитих послова везаних за спречавање корупције и јачање интегритета у органима јавне управе, условима и критеријумима за одређивање службеника за етику и интегритет и правилима њиховог поступања из претходне активности.

Управо у овом контексту је препозната улога Националне академије за јавну управу, заједно са Министарством државне управе и локалне самоуправе и Агенцијом за спречавање корупције, уз подршку пројекта UNODC *Подршка Министарству државне управе и локалне самоуправе и Агенцији за спречавање корупције у изради сета докумената и реализацији пилот пројекта увођења службеника за етику и интегритет у јавну управу Републике Србије* и креирању и спровођењу пилот **Програма обуке за службенике за етику и интегритет за 2024. годину.**

¹ Стратегија реформе јавне управе у Републици Србији за период од 2021. до 2030. и Акциони план за период од 2021. до 2025. године за спровођење Стратегије реформе јавне управе у Републици Србији за период од 2021. до 2030. године („Службени гласник РС“, бр. 42/2021 и 9/2022-Одлука) доступни су на: <https://www.pravno-informacioni-sistem.rs/SlGlasnikPortal/eli/rep/sgrs/vlada/strategija/2021/42/1/reg>

КОНЦЕПТ ПИЛОТ ПРОГРАМА

Уводни део програма посвећен је упознавању полазника са улогом и значајем службеника за етику и интегритет у систему државне управе у оквиру обуке Улога службеника за етику и интегритет.

Кључни део програма обухватају *специјализоване обуке* (Механизми заштите јавног интереса, Заштита узбуњивача – напредни ниво, Притужбе на рад и праћење примене Кодекса понашања државних службеника у органу, Планови интегритета и Етика и интегритет) које пружају дубок увид у знања и вештине потребне за обављање послова који имају за циљ ефикасно управљање питањима етике и интегритета, те омогућавају полазницима да се боље носе са сложеним ситуацијама и изазовима која ова улога доноси.

Додатну вредност Програма представља обука *Асертивна комуникација* која се фокусира на општа знања и вештине из ове области које су потребне свим службеницима, посебно ради превенције и управљања сукобом интереса, пре свега путем отворене комуникације и пружања одговарајућих повратних информација.

Програм се завршава обуком Планирање активности службеника за етику и интегритет, након чега следи додела сертификата полазницима који су испратили цео програм.

Општи циљ програма

Развој и унапређење компетенција полазника за обављање послова етике и интегритета у органу државне управе.

Циљна група

Именовани службеници за етику и интегритет и њихови заменици у органима државне управе за учешће у пилот пројекту.

Начин вредновања

Евалуациони упитници након сваке обуке.

Начин верификације

Похађање свих предвиђених обука је услов за добијање потврде о учешћу у пилот програму.

ОПИС ПРОГРАМА ОБУКА

Назив обуке: УЛОГА СЛУЖБЕНИКА ЗА ЕТИКУ И ИНТЕГРИТЕТ

Основни циљ обуке

Упознавање полазника са улогом и значајем службеника за етику и интегритет у систему државне управе

Опис програма и тематских целина

Упознавање са концептом етичке инфраструктуре у државној управи, основни елементи етичке инфраструктуре, организациона култура – етичка култура, појам службеника за етику и интегритет, улога службеника за етику и интегритет у јачању етичке инфраструктуре и примери из упоредне праксе.

Очекивани исход

По завршетку обуке, полазник познаје улогу службеника за етику и интегритет и разуме значај њиховог ангажовања у јачању етичке инфраструктуре.

Трајање: један дан (6 сати)

Предавачи: UNODC тим

Назив обуке: МЕХАНИЗМИ ЗАШТИТЕ ЈАВНОГ ИНТЕРЕСА

Основни циљ обуке

Стицање знања о концепту заштите јавног интереса и спречавања сукоба интереса

Опис програма и тематских целина

Појам јавног интереса, појам приватног интереса, разумевање концепта сукоба интереса, препознавање ризичних ситуација за настанак сукоба интереса, поступање овлашћеног лица у вези управљања сукобом интереса, поступање са поклонима, правила поступања у вези додатног посла, принципи поверљивог саветовања у циљу спречавања сукоба интереса, вођење евиденција и извештавање.

Очекивани исход

По завршетку програма, полазник разуме концепт заштите јавног интереса и може да идентификује ситуације сукоба интереса и примене одговарајуће стратегије за њихово управљање.

Трајање: Један дан (6 сати)

Предавачи: UNODC тим

Назив обуке: ПЛАНОВИ ИНТЕГРИТЕТА

Основни циљ обуке

Оспособљавање полазника за израду, спровођење и праћење спровођења планова интегритета.

Опис програма и тематских целина

План интегритета појам, значај и сврха његове израде; Ризичне области и процеси; Ризици од корупције; Интензитет ризика од корупције; Начин дефинисања превентивних мера за спречавање ризика од корупције (како одредити адекватну меру за спречавање препознатих ризика, одређивање рокова и одговорних лица за њихово спровођење); Израда плана интегритета; Спровођење плана интегритета (начин спровођења превентивних мера); Праћење спровођења плана интегритета (задаци лица одговорног за праћење спровођења плана интегритета); Начин израде и спровођења плана интегритета у електронској апликацији.

Очекивани исход

По завршетку обуке, полазник разуме концепт плана интегритета, препознајући његову сврху, значај и циљеве у промоцији транспарентности и смањењу ризика од корупције.

Трајање

Један дан (6 сати).

Назив обуке: ЗАШТИТА УЗБУЊИВАЧА – НАПРЕДНИ НИВО

Основни циљ обуке

Унапређење знања државних службеника са улогом коју узбуњивачи имају на међународном, европском и регионалном плану, поступком узбуњивања, правима узбуњивача и обавезама државних и других органа и организација и правних и физичких лица у вези са узбуњивањем сагласно Закону о заштити узбуњивача као и са специфичностима поступка за судску заштиту и других посебних поступака у вези са узбуњивањем.

Опис програма и тематских целина

Систем заштите узбуњивача у РС; Међународни оквир заштите узбуњивача – ратификовани међународни уговори и регулисање материје о узбуњивачима, Директива ЕУ о заштити узбуњивача, Конвенција УН за борбу против корупције, Грађанскоправна конвенција против корупције Савета Европе; подобност информације која се открива, подобност лица да буде узбуњивач; послодавац, одговорно лице и радно ангажовање; овлашћени орган за спољно узбуњивање; подобност чињења или нечињења; стављање у неповољнији положај у вези са узбуњивањем; начело забране спречавања узбуњивања; начело забране предузимања штетне радње; услови за заштиту узбуњивача и питање савесности, рок за заштиту, заштита повезаних лица, право на заштиту због погрешно означавања узбуњивача, заштита лица у вршењу службене дужности, право на заштиту због тражења информације, незаштићени круг лица, заштита података о узбуњивачу, забрана

злоупотребе узбуњивања; појашњење унутрашњег и спољног узбуњивања; узбуњивање када су у информацији тајни подаци; поступање послодавца по информацији узбуњивача - могући случајеви стављања узбуњивача у неповољнији положај и њихова забрана вршења од стране послодавца; поступак накнаде штете због узбуњивања - правила поступка у судској заштити узбуњивача; тужба за заштиту у вези са узбуњивањем; састав суда у парничном поступку по тужби у вези са узбуњивањем; права узбуњивача у радном спору, права узбуњивача у посебним поступцима (решавање спора путем посредника, обрнути терет доказивања, истражно начело у поступку за заштиту у вези са узбуњивањем, одлучивање у одсуству, надлежност за привремене мере, привремена мера пре покретања судског поступка, предлог за одређивање привремене мере).

Очекивани исход

По завршетку обуке, полазник демонстрира напредно разумевање улоге и значаја узбуњивача на међународном, европском и регионалном нивоу, укључујући њихова права и обавезе.

Трајање

Два дана (9 сати).

Назив обуке: ПРИТУЖБЕ НА РАД И ПРАЋЕЊЕ ПРИМЕНЕ КОДЕКСА ПОНАШАЊА ДРЖАВНИХ СЛУЖБЕНИКА У ОРГАНУ

Основни циљ обуке

Упознати учеснике са механизмима притужби на рад и праћења примене Кодекса понашања државних службеника у органу.

Опис програма и тематских целина:

Појам притужби на рад и правни оквир, поступање по притужбама, значај и улога Кодекса понашања државних службеника у изградњи и очувању етичке инфраструктуре у државној управи, праћење примене Кодекса понашања државних службеника у органу и обавезе органа.

Очекивани исход

По завршетку обуке, полазник познаје примену Кодекса понашања државних службеника у органу у којем ради и идентификује њихове обавезе у вези са праћењем примене овог Кодекса.

Трајање

Један дан (6 сати)

Предавачи: UNODC тим

Назив обуке: АСЕРТИВНА КОМУНИКАЦИЈА

Основни циљ обуке

Развој и унапређење вештина асертивне комуникације као начина ефикасне комуникације и облика понашања у пословном окружењу.

Опис програма и тематских целина

Комуникација - дефиниција појма, природа и функција комуникације у организацији; Стилкови комуникације – пасиван, агресиван, пасивно-агресиван и асертиван стил комуникације; Лични стил комуникације; Асертивност – појам, асертивно понашање и комуникација; Технике асертивне комуникације и њихова примена; Узроци неасертивности – баријере у комуникацији и наша уверења која ометају асертивност; Асертивна права и одговорности; Асертивно примање и упућивање критике и похвале вештина давања конструктивне повратне информације у циљу личног развоја и развоја запослених у организацији; Модел самосвесне и самопоуздане комуникације.

Очекивани исход

По завршетку обуке, полазник примењује модел самосвесне и самопоуздане комуникације.

Трајање

Један дан (6 сати).

Назив обуке: МЕХАНИЗМИ ЗАШТИТЕ ЈАВНОГ ИНТЕРЕСА И ПЛАНИРАЊЕ АКТИВНОСТИ СЛУЖБЕНИКА ЗА ЕТИКУ И ИНТЕГРИТЕТ

Основни циљ обуке

Оспособљавање учесника да ефикасно планирају активности везане за улогу службеника за етику и интегритет у складу са правилима поступања.

Опис програма и тематских целина

Упоредна правна решења и пракса у области заштите јавног интереса, Логика планирања, елементи планирања, правила поступања службеника за етику и интегритет, дефинисање активности и рокова и очекивани резултати. представљање планова рада и договор око будућег рада.

Очекивани исход

По завршетку обуке, полазник може да преузме одговорност за планирање и координацију различитих аспеката улоге службеника за етику и интегритет.

Трајање

Два дана (12 сати)

Предавачи: UNODC тим

Назив обуке: ЕТИКА И ИНТЕГРИТЕТ

Основни циљ обуке

Упознавање државних службеника са вредностима и стандардима пожељног понашања и јачање њихових компетенција за препознавање и решавање етичких изазова у радном окружењу.

Опис програма и тематских целина

Вредности јавне управе; Однос вредности, морала и етике; Улога запосленог у јавној управи; Интегритет и настанак корупције на личном нивоу; Етички кодекс – чувар етике у радном окружењу; Организациона култура – етичка култура (модел леденог брега); Јавни и приватни интерес, сукоб интереса запослених; Ризичне ситуације за настанак корупције у радном окружењу: обављање додатних послова, примање поклона, поступање са информацијама, склапање уговора; Правила за управљање ризичним ситуацијама; Етичка дилема; Анализа етичке дилеме и доношење одлука; Употреба етичког кодекса при решавању дилема; Потеров модел решавања етичких дилема; Одговорност и одговорно понашање у радном окружењу; Класификовање одговорног и неодговорног понашања – квадранти одговорности; Трансформација неодговорног у одговорно понашање – лествица одговорности; Промовисање етичког понашања и мотивисање појединаца да поступају професионално.

Очекивани исход

По завршетку онлајн обуке, полазник демонстрира разумевање вредности и стандарда пожељног понашања у радном окружењу, као и њиховог значаја за ефикасно обављање дужности.

Трајање

Један дан (6 сати).

ПЛАН РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОГРАМА

Датум	Назив обуке	Место реализације
4. април	Улога службеника за етику и интегритет	
5. април	Механизми заштите јавног интереса	
10. април	Планови интегритета	
11. април	Притужбе на рад и праћење примене Кодекса понашања државних службеника у органу	
12. април	Асертивна комуникација	
18. и 19. април	Заштита узбуњивача – напредни ниво	
22. и 23. април	Механизми заштите јавног интереса и планирање активности службеника за етику и интегритет	
до краја априла	Етика и интегритет online обука	